

STORTINGET

Representantforslag 6 S

(2021–2022)

fra stortingsrepresentantene Marie Sneve Martinussen, Tobias Drevland Lund,
Hege Bae Nyholt og Sofie Marhaug

Dokument 8:6 S (2021–2022)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Marie Sneve Martinussen, Tobias Drevland Lund, Hege Bae Nyholt og Sofie Marhaug om å holde barnetrygden utenfor ved beregningen av økonomisk sosialhjelp

Til Stortinget

Bakgrunn

Stadig flere barn vokser opp i fattigdom i Norge. Nyeste tall fra Statistisk sentralbyrå (SSB) viser at det i 2019 var hele 115 000 barn i familier med vedvarende lavinntekt, og det er stor grunn til å frykte at antallet har økt gjennom pandemien.

Alle barn bør ha de samme mulighetene til en god oppvekst, slik er det ikke i dag. For mange foreldre er økonomien så presset at utgifter til fritidsaktiviteter, bursdagsgaver og nødvendig utstyr må nedprioriteres for å få endene til å møtes. Dette vet man påvirker både barna og foreldrenes hverdag, psykiske helse og deltakelse i samfunnet. En anonym gutt på 18 år er sitert på Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet sine nettsider:

«Når man ikke får vært med i vennen din sin bursdag fordi man ikke har råd, slutter de til slutt å spørre om man vil være med. Vennen blir borte.»

Å gjøre noe med fattigdommen i Norge krever mange og strukturelle tiltak, i arbeidslivet, boligmarkedet, skolen og med inkludering. Men ett tiltak som er enkelt og svært målrettet, er å sørge for at alle barnefamilier får barnetrygd.

Barnetrygden er en universell ordning som gir foreldre en månedlig utbetaling, helt uavhengig av inntekt, som skal bidra til å dekke utgiftene med å oppdra et barn. Alle foreldre i Norge får barnetrygd, bortsett fra en liten gruppe som trenger den aller mest. I mange kommuner er det nemlig praksis å inkludere barnetrygden i beregningsgrunnlaget når man utbetaler økonomisk sosialhjelp, som i praksis betyr at barnetrygden forsvinner for familier som blir nødt til å søke om akutt økonomisk nødhjelp.

Og denne praksisen har konsekvenser. Andelen barn som vokser opp i fattigdom, er for Norge som helhet 11,7 prosent, men snittet blant kommuner som ikke trekker barnetrygden fra sosialhjelpen, er derimot et prosentpoeng lavere, viser en oversikt nettstedet E24 publiserte 22. august. Forsker og professor ved OsloMet, Axel West Pedersen, sa til E24:

«Det er en helt klar sammenheng mellom andelen fattige barn og om kommunene holder barnetrygden utenfor beregningen av sosialhjelp. Forskjellen er også statistisk signifikant».

Fleire kommuner har avvirket den urettferdige praksisen, men fortsatt er det 238 kommuner i Norge hvor sosialhjelpen blir avkortet mot barnetrygd, ifølge en oversikt fra Redd Barna. I mange tilfeller vil to nabokommuner ha motsatt praksis, slik at en familie i den ene kommunen vil få flere tusenlapper mindre i støtte enn familien i nabokommunen. Dette er vilkårlig og urettferdig, og det trengs en nasjonal lovendring for å sørge for likebehandling. En slik lovendring vil ikke utfordre det generelle skjønnsrommet i sosialtjenesteloven.

For mange kommuner handler det om økonomi, og det oppgis manglende økonomisk handlingsrom som

begrunnelse for praksisen. Derfor er det viktig at en lovendring følges av økte rammer for kommunene i statsbudsjettet. Redd Barna sin nyeste undersøkelse viser estimert pris for hva det vil koste for kommunene å endre praksis. I en mellomstor kommune vil prislappen være på rundt 3 mill. kroner, avhengig av hvor mange sosialhjelpsmottakere kommunen har. Og de totale utgiftene for å endre praksis i alle kommunene i Norge vil være på om lag 430 mill. kroner.

For forslagsstillerne er kampen for at alle barn i landet skal ha de samme mulighetene, en av de viktigste sakene. En måte å sørge for det på er gjennom barnetrygden. Forslagsstillerne vil øke barnetrygden og bevare den som en universell skattefri overføring til alle som har ansvar for å forsørge barn. Det er også behov for å lovfeste at barnetrygden skal holdes utenfor beregningen av sosialhjelp. På denne måten kan man gå fra prat

til handling i kampen for å få ned antall barn som vokser opp i fattigdom.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om en lovendring som sørger for at barnetrygden holdes utenfor ved beregning av økonomisk sosialhjelp.
2. Stortinget ber regjeringen i fremtidige forslag til statsbudsjett sette av midler som kompenserer kommunene for ekstra utgifter som følge av at barnetrygden holdes utenfor ved beregning av sosialhjelp.

12. oktober 2021

Marie Sneve Martinussen

Hege Bae Nyholt

Tobias Drevland Lund

Sofie Marhaug